

SKRÅ-EN

**Lokalblad for Fællesvirke Vest
Skærum, Kvissel, Ravnsbjerg og Aasted
Nr. 55 - december 2005**

Klokketabelen ved Aasted kirke

SKRÅ-EN

- udgives af foreningen Fællesvirke Vest,
- udkommer fire gange årligt - i marts, juni, september og december,
- uddeles til alle husstande i Skærum, Kvissel, Ravnshøj og Aasted.

Forsiden

Motivet på forsiden er tegnet af Jens Larsen, Ravnshøj, og forestiller klokkestabelen ved Aasted kirke. Heri hænger kirkens klokke, der er fra 1844.

Redaktion

- Alice Schneider, Skærum, - Orla Thomasberg, Ravnshøj,
- Linda Rath, Skærum Kirkeby, - Jørgen Steengaard, Ravnshøj.

Indlæg til SKRÅ-EN sendes eller afleveres til:

Linda Rath, Slustrupvej 5, Skærum Kirkeby, - Tlf.: 98 47 30 40

- eller på e-mail: linda.rath@skaerum.net

Stof til næste nummer skal være indleveret fredag den 3. februar 2006.

Indhold

Fra redaktionen	3
Skærum Sogneforening	4
Spejderne på Guldborgsundlejren 2005	7
Fra Kvissel 4H	7
Delvis fusion - KIF og RIF	8
Halfesten 2006	9
Borgernes Hus - arrangementer og jubilærum	11
Et supermarked i Aasted	16
Kvindemagt - eller da Skærum fik sin børne- og ungdomsklub.....	21

Fra redaktionen

- Af Jørgen Steengaard

Vi nærmer os hastigt slutningen på året 2005 og kan med glæde se tilbage på endnu et år med mange aktiviteter i et rigt foreningsliv.

Vi sender en særlig tanke til jer, der frivilligt yder en indsats som bestyrelsesmedlemmer, ledere, frivillige m.fl. En håndsrekning der er uundværlig for lokalsamfundet. Alle foreninger er en vigtig brik i et aktivt lokalområde. Det gælder lige fra idrætsforeningerne til det lille arkiv i Skærum, hvor et trofast, meget lille arkivudvalg arbejder på at bevare lokalhistorien.

Tiden stiller krav til foreninger. Der skal mod og nytænkning til. I Skrå'en kan du læse, at KIF og RIF lægger fodboldafdelingerne sammen. Du kan også læse om Sogneforeningens foredrag med Johannes Andersen. To gode eksempler, der rummer både mod og nytænkning.

Redaktionen ønsker alle vore læsere og vore sponsorer en rigtig glædelig jul og et godt nytår.

**Skal I ha` fest og noget ordentlig føde
skal musikken spil`me leveres af Den Røde**

v/ Aage Krolykke
Trøderup
98 47 52 53

Venlig hilsen Den Røde Spillemand

Skærum Sogneforening

- Af bestyrelsen

Torsdag den 27. oktober afholdt Skærum Sogneforening den årlige spis-sammen aften i Borgernes Hus, hvor der var samlet 90 børn og voksne, der spiste den gode mad, som Lene Schønning, Birgitte Vegeberg og Jytte Brasholt havde tilberedt.

Det var en meget god menu og en hyggelig aften, hvor Lokalhistorisk Arkiv bidrog med en konkurrence om højdepunkter i Skærum de sidste 45 år. Alle gættede livligt med, men der var kun 2 personer som ramte helt rigtigt på alle 10 spørgsmål.

Der blev til sidst stillet spørgsmål til, hvem der kunne tænke sig at lave maden til næste år. Der blev ikke fundet nogen den aften, men Sogneforeningen håber, der kommer mange gode tilbud senere.

Julegaveidé

Det er lykkedes Skærum Sogneforening at få Samfundsforsker ved Aalborg Universitet Johannes Andersen til at komme til Skærum den 26. janu-

Malermester
Niels Erik Johansen
v/Peter Schjunk
Bækmojenvej 31
Frederikshavn
FALDREBERHAVN
MALERERHÅNDVÆRKSFORENING
Fax 9848 4820
24 40 71 43

ar 2006. Johannes Andersen er kendt fra landsdækkende aviser og Tv-avisen for at kommentere spørgsmål om vores samfundsproblemer, senest fra regions- og kommunevalget.

Foredraget afholdes i Borgernes Hus, og det er måske en idé med en billet som julegave. Der er plads til ca. 150 personer, og billetsalget er startet.

Bedre busforbindelser

Når den ny køreplan træder i kraft til januar, er det igen forsvarligt at sende skolebørnene med bussen om morgenen. Der indsættes en ekstra bus på Mejling-Kvissel ruten, så den nuværende rute 801 kan fortsætte direkte fra Aasted til Ravnshøj. Bussen er derfor ikke overfyldt, og eleverne kan være på skolen til tiden. 10. klasse elever vil kunne nå til Bangsbostrand skole om morgenen, så de har et reelt skolevalg, og voksne kan nå på arbejde i Frederikshavn til kl. 8. Desuden udvides teletaxa-ordningen på hverdagsaftener, så der køres 21.30 - 23.00.

Byrådets ekstrabevilling til forbedring af den kollektive trafik i lokalområdet er foranlediget af Skærum Sogneforenings store og vedholdende arbejde med at finde mulige forbedringer i busplanerne.

Kam & Saks

Efter længere tids overvejelse har jeg – efter endt barselsorlov – besluttet at lukke Kam & Saks. Det har været en svær beslutning at tage, da jeg har været utrolig glad for at have salonen. Men efter vi har fået vores pige, vil jeg også gerne bruge mere tid med hende, og dette er svært at forene med selvstændig virksomhed.

Jeg vil benytte lejligheden til at takke for den rigtig gode lokale støtte i de knap 4 år, det blev til. Jeg bliver i frisørfaget, og er blevet ansat hos Salon Marley (Kalkværksvej) i Frederikshavn fra ca. 1. April 2006. Der håber og glæder jeg mig til, at møde rigtig mange kunder igen !

Glædelig Jul og et lykkebringende Nytår
ønsker

Camilla Larsen.

RAVNSHØJ MINIMARKED

v/ Preben Bøgeholdt

Hjørringvej 222, Ravnsbøj

9900 Frederikshavn - Tlf.: 98 48 40 05

TIPS - HÅNDKØB - VAREUDBRINGNING - FRISK BRØD

— complet' —

AUTOVÆRKSTED . TLF. 98 48 47 38

Mejerlvej 1 - Ravnsbøj

SALG OG REPARATION AF ALLE BILMÆRKER

Guldborgsundlejren 2005

- Af Anne Sønderby, KFUM Ravnshøj/Skærum

Lørdag den 16/7 kørte bussen fra spejderhuset mod det, vi havde ventet på de sidste fem år: Korpslejren 2005. Trods det at klokken var syv, var vi alle friske på endnu en spejderoplevelse fyldt med spejderaktiviteter og hygge om bålet.

Da vi ankom til lejren, gik vi i fuld gang med at opbygge vores lejrplads. Bl.a. byggede vi et fire meter højt udsigtstårn, som vi også brugte til indgangsportal. På lejren var vi international værtsgruppe og fulgtes derfor med 28 svenske spejdere, som vi også boede med på lejren.

I løbet af lejren deltog vi i mange forskellige aktiviteter. F.eks. et stort opgave løb, Scout Adventure, hvor vi fik en flot førsteplads. Vi prøvede også kræfter med en helt ny ting: Natte hike, som foregik på Møns klint. Turen var cirka tolv kilometer lang, hvilket måske ikke lyder af så meget, men i nattens mørke og i fremmed bakketerræn, følte det meget længere.

Temaet for selve lejren var: ”Spejderliv, virkelighedens eventyr”, og da vi sad i bussen på vej hjem, og lejren var endt, kunne vi kun give temaet ret. For spejder liv er i den grad virkelighedens eventyr. Og det er ganske vist...

4H gården

**har i øjeblikket ledige hestebokse
samt ledige kaninbure,
der kan benyttes til fordelagtig pris.**

**Henvendelse skal ske til formand
Dorthe Tannert på tlf. 98 48 52 52.**

Fra Kvissel 4H

- Af Jytte Høyrup

Året i Kvissel 4H har budt på gode aktive arrangementer samt en 9 års fødselsdagsfest.

Sociale sammenkomster, som kalkedag efterfulgt af grillmad og 4H løb samt bowlingtur med gratis middag for medlemmerne, var blandt topscorerne.

Ved fødselsdagen var der stor tilslutning af gæster fra nær og fjern og de 3 store kagemænd blev hurtig omsat.

Delvis fusion - KIF og RIF

- Af de to bestyrelser

Bestyrelserne i Kvissel IF og Ravnhøj IF har med virkning fra sæsonen 2006 besluttet at sammenlægge de to foreningers fodboldafdelinger.

Sammenlægningen - som senere skal godkendes af de to foreningers generalforsamlinger - skal ses som led i et stadigt tættere samarbejde mellem de to foreninger og har som formål bl.a. at optimere udbyttet af de to foreningers samlede trænerkapacitet til gavn for ikke alene spillerne, men også de to foreningers samlede sportslige ambition.

Den endelige planlægning af, hvor de enkelte hold fysisk skal træne og spille kampe foreligger endnu ikke, men nærmere orientering herom samt det videre forløb i sammenlægningen vil blive fremsendt til de to foreningers medlemmer i god tid forinden sæsonstarten 2006.

På vegne RIF - Kristian Thomsen

På vegne KIF - Søren Vestergaard Hansen

Nygaards Mølle 98 48 47 97

Nygaards Mølle

- Familiefester
- Bryllupper
- Fødselsdage

- Møder
- Konferencer
- m.m.

Dvergetvedvej 592, Kvissel - Tlf. 98 48 47 97

Halfesten 2006

- Af Jytte Høyrup

Traditionen tro går Ravnhøj- og Kvissel Idrætsforening igen sammen om at afvikle Halfest i Ravnhøj hallen.

Datoen er lørdag den 18. marts 2006, og underholdning bliver Ib Grønbech suppleret af Ivan Thomsen samt det lokale danseorkester ZEVEN, der vil stå for festlighederne efter spisningen.

Arrangørerne arbejder på højtryk med at klargøre annoncebladet og som et nyt tiltag, vil det i år være muligt, som julegaveide, at give et gavekort til billetter, der sælges ved billetsalg i Ravnhøj hallen i Januar 2006. (Ret henvendelse herom til bestyrelsesrepræsentanter fra de to foreninger)

Foreningerne håber med et stærkt underholdningsnavn, at kunne tiltrække både lokalbefolkningen samt andre fan's, og dermed sikre et pænt overskud til ungdomsarbejdet.

Halfestudvalget.

”BORGERNES HUS”

Skærums kultur- og forsamlingshus

Udlejes hele året – store lyse lokaler.

Nye borde – alt i porcelæn og bestik.

**Køkkenet har alle faciliteter
med ny opvaskemaskine.**

Tlf. nr. 98 47 35 22 eller 98 47 35 89

KØKKEN HUSET Fr.havn

Hjørringvej 213 - Ravnshøj, 9900 Frederikshavn

Tlf. 98 48 41 00 - Fax 98 48 43 33

MEJLING MASKINUDLEJNING

v/ Lisbeth Hansen
Mejlingvej 65

Tlf.: 22 44 43 19

Flisuggere
Plæneluftere
Fræsere

Brændekløvere
Betonhammer
Motoriseret pælebor

og meget mere

Borgernes Hus

- Af bestyrelsen, Bent Nygaard Olesen

Høstfesten den 10. september havde 40 deltagere - ikke så mange som vi havde håbet, men hvor var det hyggeligt, så vi holder også høstfest næste år.

Borgernes Hus har holdt **loppemarked** på gården Dybro den 30. oktober, og der var et hav af besøgende. Salget gik godt og resultatet var tilfredsstillende. En stor tak til alle de frivillige hjælpere og sponsorer.

Huset og Sogneforeningen gik sammen om et **valgmode** den 3. november, hvor der var 60 deltagere. Det store emne var bevarelse af vores børnehaven, og man fik det indtryk, at politikerne seriøst mente, at der skal findes en løsning for at bevare den. Så herfra skal de nok blive mindet om, hvor stort et aktiv børnehaven er for lokalområdet.

Husets **bankospil** den 6. november havde 100 deltagere, og med ca. 130 sponserede gaver var der nok at spille om. Vi siger tak til sponsorerne og til Lars, der har lagt et kæmpe arbejde med at hente sponsorgaver ind.

60-års jubilæum

Andelselskabet Borgernes Hus blev stiftet i Skærum skole den 10. december 1945 af en kreds af borgere i byen.

Huset med tilhørende garage blev købt af vognmand Peter Thomsen (mergelkongen), hvorefter garagen blev lavet om til mødelokale. Forhuset blev delt i to lejligheder, underetagen blev brugt til værtsparrer og overetagen til udlejning. Der har boet skiftende værtsparr fra 1945 til hen i 80'erne, og underetagen er idag udlejet som bolig, mens overetagen lejes af Skærum Lokalhistoriske Arkiv. Den store sal blev senere bygget til af murer Nygaard Olesen.

Huset fik en ansigtsløftning i 1970'erne med udvidelse af den lille sal, dametoiletter og husets facade. Arbejdet blev udført af de lokale Asger Christensen og Arne Jensen, men ellers er al vedligeholdelse af huset udført af skiftende bestyrelser og borgere i Skærum.

Her i jubilæumsåret har vi lige fået renoveret køkkenet og udvidet parkeringspladsen. Bestyrelsen vil gerne fejre 60-års jubilæet og vise renoveringen frem ved et Åbent-hus-arrangement lørdag den 14. januar 2006.

Lokal-kalenderen

Faste arrangementer

Kvissel-Ravnshøj Egnsarkiv

Kælderen under Ravnshøj skole.

Åbent: september-maj: Hver torsdag kl. 15-16.30,
sidste torsdag i måneden desuden kl. 19-20.

Juni-august og i skoleferierne er arkivet lukket.

Skærum Lokalhistoriske Arkiv

Borgernes Hus, forhuset, 1. sal.

Åbent: september-april: Onsdage i ulige uger kl. 19-21,
maj-august: 1. onsdag hver måned kl. 19-21,
samt efter aftale på tlf. 98 47 30 40.

Kvissel Idrætsforening - håndbold

- se evt. ændringer på opslagstavlen eller på www.kvissel-if.dk

Mandag

16.00-17.00	Pige lilleput (95-96)	
17.00-18.00	Pige puslinge (93-94)	+ onsdag
18.00-19.00	Drenge puslinge (93-94)	+ onsdag
20.45-22.00	Dame senior	+ onsdag

Tirsdag

16.00-17.30	Drenge lilleput (95-96)	+ torsdag
17.30-19.00	Herre junior (89-90)	+ torsdag

Onsdag

16.00-16.45	Nybegyndere (00-02)	
16.00-17.00	Mini (97-99)	
17.00-18.30	Pige puslinge (93-94)	+ mandag
17.00-18.30	Drenge puslinge (93-94)	+ mandag
18.30-20.15	Dame senior	+ mandag

Torsdag

18.00-19.00	Drenge lilleput (95-96)	+ tirsdag
19.30-21.30	Herre junior (89-90)	+ torsdag
19.30-21.30	Herre senior	

Kvissel G1. Station - Modeljernbanen

Hver onsdag kl. 19.00-22.00 - Alle er velkomne.

Sportens venner, Ravnhøj

Præmiewhist hver onsdag kl. 19.00 i Væksthuset.

KFUM-spejderne Ravnhøj/Skærum

Skærum - Bævere og Ulve hver onsdag fra kl. 18.00-19.30.

Ravnhøj - Ulve hver torsdag fra kl. 18.30-20.00.

Ravnhøj - Spejdere hver mandag fra kl. 19.00-21.00.

Ravnhøj Centret

Hver mandag: Gymnastik.

Første tirsdag i måneden: Nørkleklub.

Anden tirsdag i måneden: Håndarbejde til "Bazaren".

Tredie tirsdag i måneden: Banko. Alle over 60 år er velkomne.

Sidste tirsdag i måneden: Gudstjeneste.

Hver onsdag: Kortspil og diverse aktiviteter.

Kvissel Pensionistforening

Mandage i Kvissel fritidshus: Hyggeeftermiddag.

Opstart den 9. januar 2006.

Ravnhøj Gymnastikforening:

Mandage v/hallen:	Stavgang og Powerwalking -	kl. 19.00
Tirsdage i gymn.sal:	Forældre/barn - 2-4 år -	kl. 16.00
	"Springlopper". Dr. 4 år t.o.m. bhv.kl. -	kl. 17.00
	"Krudtugler". Piger 4 år t.o.m. bhv.kl. -	kl. 18.00
	Effect	kl. 19.00
Tirsdage i hallen:	Motionshold M/K	kl. 19.00
Onsdage i gymn.sal:	Dagmotion	kl. 16.00
	Spring. Fra og med 1.kl.	kl. 18.00
Torsdage i gymn.sal:	"Sej Rytme-gym". Fra og med 1.kl.	kl. 16.00
	"Dance". Fra og med 2.kl.	kl. 17.00
	MBL (mave-baller-lår) M/K fra 16 år	kl. 19.00
	"Kun for mænd"	kl. 20.00

Husk at meddele redaktionen, når der er ændringer i jeres faste arrangementer, så ingen går forgæves. Se adresse og telefon på side 2.

Lokal-kalenderen

Øvrige begivenheder

7. december 2005, kl. 19.00 - Aasted kirke
Julekoncert i kirken med Abildgård kirkes ungdomskor.
Arrangør: Mødeudvalget for Aasted/Skærum/Kvissel menighedsråd.

12. december 2005 - Kvissel
Kvissel Pensionistforenings juleafslutning.

13. december 2005, kl. 20.15 - Ravnhøj
Juleafslutning for de voksne medlemmer - i Væksthuset.
Arrangør: Ravnhøj Gymnastikforening.

15. december 2005, kl. 19.00 - Aasted præstegård
Vi synger julen ind v/organist Jørgen Nabe Nielsen.
Arrangør: Mødeudvalget for Aasted/Skærum/Kvissel menighedsråd.

18. december 2005, kl. 14.30 - Skærum
Juletræsfest med slikposer til børnene og fællesspisning om aftenen
Arrangør: Borgernes Hus.

19. december 2005, kl. 18.30 - Kvissel
Risengrød i 4H-stalden med dans om juletræet.

29. december 2005, kl. 18.30 - Kvissel
Børnenes juletræsfest på Stationen (tilmelding nødvendig).
Arrangør: Kvissel Borgerforening.

3. januar 2006, kl. 19.00 - Kvissel - Ravnhøj - Skærum
Møde i Fællesvirke Vest - afholdes i Kvissel Fritidshus.

13. januar 2006, kl. 14.30 - Aasted præstegård
Historier, musik og sang v/Kaj og Michael Holm.
Arrangør: Mødeudvalget for Aasted/Skærum/Kvissel menighedsråd.

14. januar 2006, kl. 12.00 - Skærum
Borgernes Hus fejrer sit 60-års jubilæum med et åbent hus arrangement.

17. januar 2006, kl. 19.00 - Skærum
Borgernes Hus afholder præmiewhist i Huset.

24. januar 2006, kl. 20.15 - Ravnhøj
DGI fortæller om landsstævne i Væksthuset.
Arrangør: Ravnhøj Gymnastikforening.

- 25. januar 2006, kl. 19.30** - Aasted præstegård
"Hans Fugl og drømmen om Amerika" v/forfatter Marianne Hesselholt.
Arrangør: Mødeudvalget for Aasted/Skærum/Kvissel menighedsråd.
- 26. januar 2006, kl. 19.00** - Skærum
Foredrag med samfundsforsker Johannes Andersen i Borgernes Hus.
Arrangør: Skærum Sogneforening.
- 7. februar 2006, kl. 19.00** - Skærum - Kvissel - Ravnhøj
Generalforsamling i Fællesvirke Vest - afholdes i Borgernes Hus.
- 10. februar 2006, kl. 14.30** - Aasted præstegård
"Min tid som FN observatør i Indien og Pakistan" v/ Karl Houmann.
Arrangør: Mødeudvalget for Aasted/Skærum/Kvissel menighedsråd.
- 14. februar 2006** - Skærum
Skærum Sogneforening holder generalforsamling i Borgernes Hus.
- 21. februar 2006, kl. 19.00** - Skærum
Borgernes Hus afholder præmiewhist i Huset.
- 26. februar 2006** - Ravnhøj
Fastelavnsarrangement
Arrangør: KFUM Ravnhøj / Skærum.
- 3. marts 2006, kl. 14.30** - Aasted præstegård
Musik og hygge v/Søren Pors og Finn Nicolajsen.
Arrangør: Mødeudvalget for Aasted/Skærum/Kvissel menighedsråd.
- 3.-4. marts 2006** - Skærum
Årets dilettantforestilling i Borgernes Hus. Generalprøve fredag kl. 19 og
forestilling lørdag kl. 18 med efterfølgende spisning.
Arrangør: Borgernes Hus.
- 14. marts 2006** - Skærum
Borgernes Hus afholder generalforsamling i Huset.
- 26. marts 2006, kl. 14.00** - Ravnhøj
Ravnhøj Gymnastikforenings opvisning/afslutning i Ravnhøj Hallen.
- 28. marts 2006, kl. 19.00** - Ravnhøj
Efter 1 times motion holdes generalforsamling i Væksthuset fra kl. 20.15.
Arrangør: Ravnhøj Gymnastikforening.
- 30. marts 2006** - Ravnhøj
Generalforsamling
Arrangør: KFUM Ravnhøj / Skærum.

Et supermarked i Aasted

- Af Bjarne Haugaard Madsen, Egnsarkivet

Nej, dette er ikke en meddelelse om, at der i nærmeste fremtid vil blive åbnet et nyt supermarked i Åsted, det kunne ellers være en nyhed! Tværtimod, så er det hensigten her at vise, at der faktisk en gang har ligget et supermarked - eller nogle ville måske kalde det en blandet landhandel – i Åsted.

Egnsarkivet har fået indleveret en hovedbog, der har tilhørt en tidligere købmand i Åsted, eller som der står på første side: ”Høker Søren Christian Pedersen”. Høkeren brugte også navnet Rolykke og var måske bedst kendt under det navn. Bogen dækker over perioden 1912 – 1922 med enkelte posteringer tilbage fra 1897, der øjensynligt er overført fra en tidligere bog. Side for side kan man aflæse lokalbefolkningens indkøb af varer, der spænder langt videre, end man skulle forvente var at finde i en landsbybutik.

For lige at vise, hvor bredt vareudbuddet var, skal der her i flæng nævnes et antal artikler ud over de mere dagligdags kolonialvarer: Sivsko (stavet sivisko), træsko, læder, svingel, kæde, klaptræer, legner, hønsevæv, reb, vognsmørelse, gravegreb, malkestol, skovl, høle, tokaier vin, cykler, lam-mekød, spæk, et par seler, knappenåle, kantebånd, strikkegarn, tækkegarn, maling, tjære, cement, flæsk, balje, spegesild, klipfisk, grisehoved, kopper og tallerkener . Her var varer til alle formål, husmoderen kunne her finde råvarerne til sine daglige gøremål, hvad enten det var til madlavning, rengøring eller det var påklædning. Landmanden kunne gøre sine indkøb af frø, reb, redskaber og vognsmørelse, og om det så var en kørepisk, så forefandt den også i sortimentet.

Der har måske ikke altid været de store mængder af den enkelte vare på lager, til gengæld var sortimentet imponerende. Det kræver ikke megen fantasi at forestille sig, at de mange varer har taget en del plads op, sandsynligvis har der her - som i de fleste andre gamle købmandsforretninger - hængt diverse genstande så som spande, baljer, flagermuslygter, træsko, tøjrepæle m.m. ned fra loftet overalt i butiklokalet. Lugtene fra spegesild, petroleum, træskolæder og hampereb har blandet sig til en ganske særlig atmosfære i lokalet, som givetvis nok kunne gøre en og anden nutidig person fra levnedsmiddelkontrollen betænkelig.

Slår man op på en tilfældig side, kan man se de relativt beskedne indkøb,

som den enkelte familie har foretaget på en bestemt dag, beløbene var oftest kun på nogle få kroner. Et lille eksempel, den 20. oktober 1915: ”½ pund kaffe 60 øre, 1 brød 42 øre, 2 pottes petroleum 32 øre, ¼ pund cikorie 6 øre. I alt 1,40 kr.” Vægtenheden pund og rummålet potte springer i øjnene, men året efter i 1916 er alle posteringer angivet i kg og liter, man fulgte da med tiden. (De nye måleenheder blev indført ved lov i 1907, men de gamle blev stadig brugt, ikke mindst på landet, i mange år efter). Kaffe og cikorie var hyppige indkøb, men bemærk, at det kun drejer sig om ca. 250 gram kaffe, der så ydermere skulle strækkes med erstatningen cikorie. Brødet er sikkert et rugbrød, idet man som oftest bagte franskbrød og lignende selv, mel, gær, margarine, sukker og salt figurerer derfor også jævnlige overalt i bogen. Såvel sigtebrød som hvedebrød kunne dog også købes i Rolykkes butik.

Af andre dagligvarer, som nok er knap så almindelige i vore dage, finder man petroleum, væger og lampeglas, vi er jo i tiden, hvor elektriciteten endnu ikke var almindelig på landet. Og til at tænde lamperne med brugtes naturligvis tændstikker.

Der dukker af og til også varer op, som vi umiddelbart ikke kan nikke genkendende til, så som: ”Cukade (også stavet cucade), løvetand, zebra, solarine og polish”. Det kan derimod overraske, at et den dag i dag velkendt varemærke som Oma allerede forekom den gang.

Handelen gik ikke kun den ene vej, idet købmanden også købte varer af kunderne. Det drejede sig blandt andet om æg, mælk, ost, fløde, kød, flæsk, korn, halm, kål og kalve- og lammeskind. Æg, mælk og kød var nok i nogen udstrækning til forsyning af købmandens egen husholdning. Indkøbene af halm, der i perioder er ret hyppige, tyder på, at han også har holdt dyr, måske en hest til transport af varer. Ost og kød har derimod også været til videresalg. Og skulle det ind imellem knibe med kontanter kunne købman-

Gammel Dans(k) - til fest

Familiefest - Firmafest - foreningsfest

Spillemænd + danseleder tager publikum med på dansegulvet til danse og musik fra den gamle, danske tradition.

- Festligt og sammenrystende
- I får Jer rørt og samler ekstra appetit.

Kontakt Mogens Holm på 9848 4393

den også godt lægge 3 kr. ud til amtsskatten. Lånet blev blot skrevet på regningen og indfriet, næste gang man gjorde op – i regelen ved årsskiftet.

Rolykke har også i nogen udstrækning fungeret som grossist, idet de lokale håndværkere i hvert fald for en del købte sine råvarer her. Det gælder blandt andre smeden, der fik kul, hestesko, båndjern og plovjern herfra. Skomageren købte læder og stifter, og en lokal mand, der må have været en slags glarmester og altnuligmand, købte hele tavler glas, kit, søm, shellak, sprit og cement.

Årets gang og de tilbagevendende opgaver i hjemmene afspejles også i indkøbene. Vaskedagene var måske ikke så hyppige, men til gengæld kunne man ikke nøjes med et enkelt universalvaskemiddel, der kunne klare det hele. Et eksempel her på: ”2. juni 1913, 1 pund sæbespån, 1 pund sæbe, blegsoda, ludpulver, blåt”, i alt 1,15 kr. Når den lange vinter var overstået trængte husene til at blive frisket op, også her var der nok at se til. Der er nogle få eksempler på, at malingen blev købt ind i færdig tilstand, men ofte blandede man ingredienserne selv. Så kunne indkøbet se således ud: ”1 pot fernis, 1 pot expresferniss, kønrøg, okker, rødt, zinkhvidt, tørrelse, kridt og 1 pensel”. Eksemplet er fra maj 1915 og de nævnte varer løb op i 4,07 kr. Ved samme lejlighed blev der indkøbt ”16 Tøjrepæle” til 48 øre, det var åbenbart også tiden, hvor dyrene skulle på græs.

Selvfølgeligt skulle der også noget ekstra til op imod julen, hos nogle af kunderne skal man godt nok kigge nøje efter, idet man som sagt levede ret beskedent. I løbet af november – december dukker der hvert år varer op, som hører julen til så som mandler, æbler, rosiner, svesker, hjortetakssalt, kardemomme og hasselnødder. Forbruget af mel margarine og sukker steg, jo nærmere man kom julen

Enkelte steder kan man ligefrem undres over, at en enkel familie kan overkomme at konsumere alt det, der købes råvarer ind til. Smedens indkøb i perioden 23. november – 24. december 1915 omfatter ikke mindre end 160 pund mel, 50 pund margarine, 25 pund farin, 14 pund melis og 8 pund ris. Men den gang varede julen jo også til Helligtrekonger.

Lidt til børnene skulle der naturligvis også være, men det kunne åbenbart godt vente til i sidste øjeblik. Følgende indkøb er således dateret 24. dec. ”½ pund Drops 20 øre, Julelys 50 øre, 1 Spil 50 øre, 6 Sukkerfigurer 6

øre". Dertil kom "4 par Kopper 100 øre, og en Ølhane 25 øre", men så må man også gå ud fra at julen kunne fejres på behørig vis.

Julegaver i større udstrækning finder man ikke i bogen, men lidt er der da: "2 Billedbøger 20 øre, 1 Fløjte 25 øre, 2 Uhre 20 øre". Hvor meget ur kunne man mon få for 10 øre stykket? Der forekommer dog også en violin til ikke mindre end 20 kr. indkøbt op til jul, men den har måske nok været til husfaderen, og dermed noget alle kunne få glæde af.

Julekort var ikke meget brugt, derimod blev der købt en del nytårskort, på det punkt har der hersket andre skikke den gang.

Erik Nielsen, der er født og opvokset i Faurholt, har fortalt om købmand Rolykke, at han også fungerede som frisør, i hvert fald klippede han børn. Det var altid lidt nervepirrende at skulle klippes, eftersom købmanden, inden han gik i gang, gik hen til kassen og tog nogle småmønter, som han stoppede i kittellommen. Der vankede nemlig 1 øre, for hver gang han kom til at klippe i et øre.

Jo, det var et supermarked, det er vist ingen overdrivelse!

BASTA IT

**Installation af hardware og software
Gendannelse af mistede data
Rådgivning
Programmering
Hjemmesider**

Vestermarksvej 48, Kvissel, 9900 Frederikshavn Tlf: 98 48 66 88

Mail: admin@basta-it.dk Hjemmeside: www.basta-it.dk

Vestermarksvej 54, Kvissel - Tlf. 8734 5051

Kvindemagt -

eller da Skærum fik sin børne- og ungdomsklub

- Af Kurt Christoffersen, Brunlyngtet

I slutningen af 70'erne var der stadig i Skærum to købmandsforretninger, men skolen lå i Ravnshøj og der var ikke som i de andre små samfund i kommunen noget børne- og ungdomshus. Derfor opstod blandt de udearbejdende mødre i Skærum et ønske om at få et sted, hvor en børne- og ungdomsklub kunne etableres. Den første kendte forespørgsel gik på, at min hustru Gurli Christoffersen rettede henvendelse til vores daværende byrådsmedlem Johannes Sørensen om at leje Søndergård til børne- og ungdomshus. Svaret var, at det kunne vi godt, men han mente nu ikke der var et behov for et sådant sted, og han troede heller ikke kommunen ville hjælpe økonomisk.

Tanken med Søndergård blev dog hurtigt droppet, idet en flok initiativrige kvinder Inger, Jytte, Birthe, Kirsten og Gurli sammen med Jens Nielsen fandt sammen om at få et børne- og ungdomshus etableret. Der var på daværende tidspunkt ikke den store opbakning fra lokale instanser, men det viste sig, at stort set alle mødre i byen og i oplandet bakkede positivt op med tilkendegivelse om hjælp til pasning af børn og unge i børne- og ungdomshuset.

Det første sted børne- og ungdomshuset startede var i den gamle skole, men da forholdene ikke var ideelle, blev det aftalt med Borgernes Hus bestyrelse at flytte derover med én dag om ugen – det var jo med til at forbedre deres økonomi. Økonomien var i de første år meget stram, og midlerne til at drive aktiviteterne for var dels brugerbetaling, frivillig arbejdskraft, sponserede midler og et mindre tilskud fra Frederikshavn Kommune. Der var ikke som i dag lønnet hjælp, men kun den frivillige arbejdskraft ydet af mødre, der på tøm passede de små børn medens de store skolebørn hjalp til.

Min egen hjælp var meget begrænset, idet jeg på daværende tidspunkt sejlede i søværnet, men jeg hjalp f.eks. til med til at lave vedtægter og andet skriftligt arbejde. Herunder husker jeg specielt første gang, der skulle laves vedtægter, hvor jeg foreslog, at to af de store skolebørn skulle være medlemmer af bestyrelsen. Det faldt umiddelbart ikke i god jord – det var for

utraditionelt for Skærum, men ved argumenter, som at det trods alt var børnene der bedst vidste hvad rørte sig blandt de unge, lykkedes det, og Leif Mortensen og Finn Christoffersen blev som de to første unge indvalgt i bestyrelsen.

Løsningen med Borgernes hus var, med for få dage til aktiviteter og en del restriktioner i børnenes udfoldelse, heller ikke ideel, derfor blev det held i uheld da Launi Hansens købmandsforretning desværre måtte lukke. Bestyrelsen så her chancen for at få et børne- og ungdomshus, der var vores eget og hvor alle de ønskede aktiviteter kunne udfoldes, men problemet var, hvordan køber man et hus uden penge.

Jeg blev bedt om at hjælpe og vi kontaktede først Johannes Sørensen, der foreslog at vi talte med borgmesteren. Vi havde hørt lidt om noget der hed Frederikshavnerordningen og vi vidste at kommunen havde støttet alle andre små bysamfund i Frederikshavn på nær Skærum.

Til mødet med borgmester Willy Christensen og byrådsmedlem Karsten Nedermark, hvor formanden Jens Nielsen, en del af bestyrelsen og jeg deltog, fik vi alt den opbakning vi havde savnet. Det blev aftalt, at vi skulle forsøge at købe huset til et så billigt beløb som muligt, og så indsende en ansøgning til kommunen om støtte efter Frederikshavnerordningen. Min opgave var igen meget begrænset, nemlig at skrive ansøgningen til kommunen og så give kreditforeningen et ”mafia”-tilbud. Vi tilbød Kreditforeningen Danmark at overtage ejendommen til restbeløbet på kreditforeningens lån – det afslog de selvfølgelig først, men de vidste jo ligeså godt som os, at de aldrig ville kunne sælge huset til forretning, så efter nogen betænkningstid slog de til og Skærum havde sit eget børne- og ungdomshus.

Jeg har skrevet dette efter Skåen-ens opfordring og fordi jeg føler, at der et eller andet sted bør skrives noget om dem der var den virkelige årsag til, at Skærum i dag har et børne- og ungdomshus - nemlig Inger, Jytte, Birthe, Kirsten, Gurli og Jens samt borgmester Willy Christensen og byrådsmedlem Karsten Nedermark, samt sidst men ikke mindst, alle de mange andre gæve Skærum borgere der senere bakkede op om projektet ved frivilligt arbejde af den ene eller anden art.

Kvissel - Ravnhøj VVS aps

Carsten Kristensen
Aut. G.V.S Mester

Krilvej 20, Ravnhøj
9900 Frederikshavn
Telefon: 98 48 45 39
Mobiltelefon: 40 45 41 39

Jørgen Jørgensen **Oliefy Service**

Vestermarksvej 45, Kvissel
9900 Frederikshavn

Tlf. 98 48 46 98

Mobiltlf. 40 41 46 98

LEO VINTHER/
98-48 46 44 data
KVISSSEL . 9900 FREDERIKSHAVN

Fødselsdag

Fætter-kusine-fest

Bryllup

Konfirmation

Barnedåb

Jubilæum

ÅRETS SUPERTILBUD

Du har nu mulighed for at leje Kvissel Fritidshus til diverse familiefester og sammenkomster.

Huset ligger i naturskønt område og indeholder:

En stor, lys, nyrenoveret sal med plads til 60 personer.

Køkken med alt i service samt hårde hvidevarer.

Henvendelse til:

BJARNE NIELSEN

MEJLINGVEJ 27, KVISSSEL

9848 4233